

DET DANSKE FILMINSTITUTS BIBLIOTEK

EMMIGRANTS HÆNDELSER, EN

PROGRAMMER
CREDITS MM.

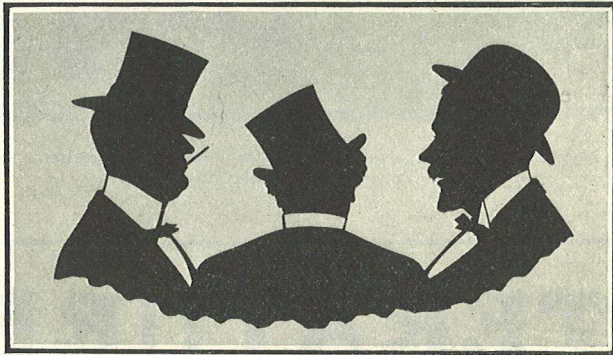
Men de, der rigtigt vil have fat i Tivolis Silhuet, skal møde ved Fyrværkeriet, saa ligger Haven i det sidste skære Aftenlys, fortonende sig saa mildt og blødt, at selv den nye Bazar synes køn. Og Publikum staar og venter som i Tivolis første Dage, ti Fyrværkeriet har altid spillet en væsentlig Rolle i Tivoli-programmet, ja det maa betones, at Fyrværkeriet i Modsætning til saa meget andet er gaaet tilbage i Pragt. Der var Tider, hvor der blev opført hele Søslag, hvori man saa Fregatter blive sprængt i Luften, og hvori ikke mindre end fire Skibe for fulde Sejl deltog. Dengang tilføjede Programmet med berettiget Selvfølelse »der er nok Anledning til at sige Aah!« Nu findes der ingen saadan Tilføjeelse paa Programmet og vistnok med Rette.

Men dette »Aah«, der af tvinges et beundrende Publikum i AftenssidsteØje-

blik har altid været — er endnu — det taknemmelige Udtryk for Tivolis Poesi.

Man kunde godt sige »Aah«, naar man sad paa en af Terrasserne og nød den gode Mad; man kunde sige »Aah«, naar man hører Sommerrejsens Melodier; man kunde sige »Aah« over alt og paa alle Steder, men allermest kunde man føle sig lokket til dette »Aah«, naar man standsede et Øjeblik og saa sig omkring, og ens Blik til alle Sider Horisonten rundt møder Tivolis Silhuet mod Aftenskæret.

I dette sidste »Aah« vilde der da ligge en Bekendelse og et Haab — en Bekendelse om de Følelser man nærer paa dette Sted i den danske Sommerstemning, og et Haab om, at Fremtiden ikke vil svinge de gode Traditioner. Ti det vilde være Synd, aah, en Dødsynd mod København!

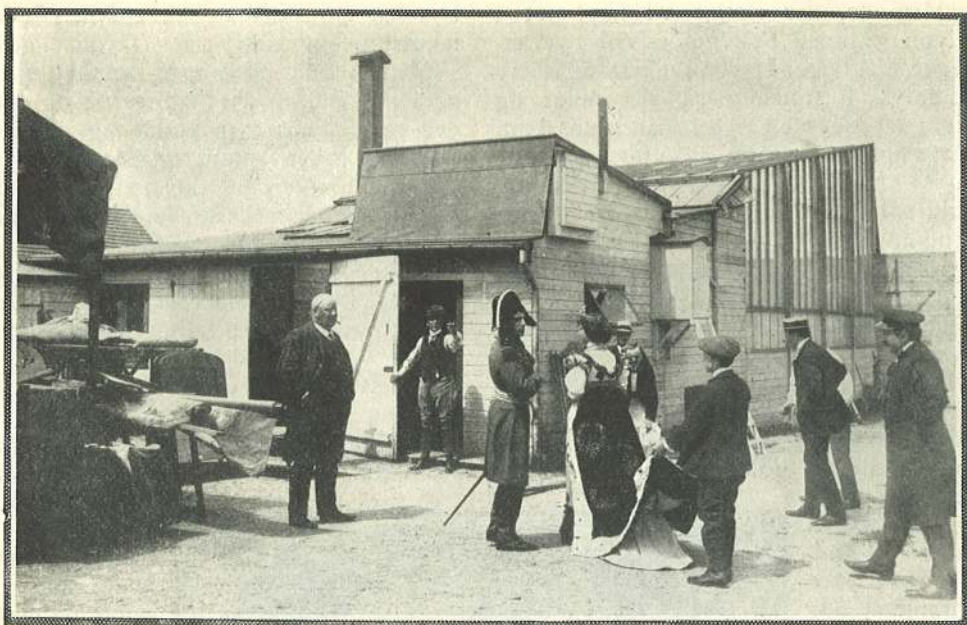
EN JURIDISK

Det har vakt almindelig Opmærksomhed at en smuk, ny Balletdanserinde, Mlle. Rutkowska, fra Operaen i Warchaw for ganske nylig har taget juridisk Embeds-eksamen med Glans. Man skulde jo tro, at det saa var hendes Agt at opgive den lettere koreografiske Kunst for den mere grundmurede Lovkyndighed, men

KANDIDAT.

nej, hun har forbauset sine Bysbørn med at erklære, at hun fremdeles vil dyrke Dansen paa Operaens Scene. Da hun i Følge sin Eksamen har Ret til at optræde som Advokat for Retten, er der unægtelig en vid Mark for Operette- og Farce-motiver i denne ejendommelige Dobbelttilværelse.

Fra Optagelsesteatret. Napoleon og Josephine ses paa Vej fra Paaklædningsværelserne over mod Atelieret, en Bygning af Træ med Ovenlys og store Vinduer.

LITERATUREN PAA FILM

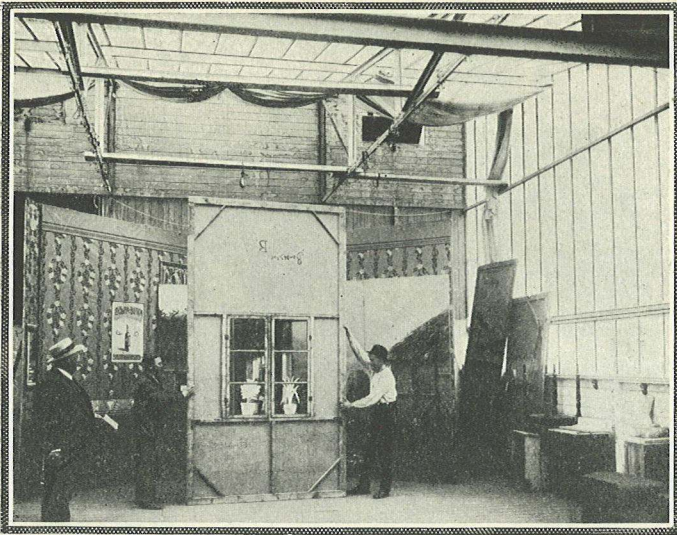
LITERATUREN er aabenbart, trods sin høje Alder, stadigvæk en livskraftig gammel Stamme, der oven i Købet forstaar at sætte kraftige Rodskud; gennem Aarhundrederne har den stadig taget de menneskelige Opfindelser i sin Tjeneste, og er saaledes vedbleven at være Udtryk for Kulturen paa enhver given Tid. Den har formaaet at lempe sig, hver Gang Tekniken havde et nyt Gennembrud, — Bogtrykkerkunsten, den moderne Presses Udvikling og Reproduk-

tionstekniken har saaledes formaaet at øve hver sin dybtgaaende Indflydelse paa Literaturens Udvikling.

Nu i den sidste halve Snes Aar har Literaturen pludselig faaet en livskraftig lille Gøgeunge i Reden, der med sin lidt foruroligende Livsappetit straks virkede som en Trudsel mod Literaturens mere ægtefødte Børn. Det er Biografteatrene, med deres meget billige og derfor meget folkelige Filmkomedier. Biografteatrene skød op som Paddehatte og

---

Ved venlig Imødekommenhed fra *Nordisk Films Kompagni* ser Maanedts-Magasinet sig i Stand til at bringe en Række Optagelser af levende Billeder og den Maade, paa hvilken disse bliver til.

Opstilling af Dekorationer under Ledelse af Regissøren. Kulisserne er malede i sort og hvidt og er uden Loft for at give Lys til Fotograferingen.

bød paa populære Forestillinger for en Tien-
dedel af den Pris, de rigtige Theatre maatte
forlange, og de paaførte derfor disse en snart
ret følelig Konkurrence. For selv om der neppe
kan være Tvivl om den indbyrdes Værdi
mellem »Kokkepigen Fataliteter« — eller
hvad alle disse Filmkomedier nu hedder —
og »Kong Lear«, saa vaklede det brede Pub-
likum ikke et Øjeblik; det foretrak ubetinget
Filmen.

Literaturen stod et Øjeblik raadvild;
dette var et Angreb i Flanken. Men da der
nu engang ikke kunde være Tale om at
dreje Halsen om paa Fjenden, blev denne
lempelig taget i Tjeneste, og er nu ifærd
med at blive indkapslet og paa den Maade
uskadeliggjort.

Processen foregaar lempeligt derved, at de
literære Krav til Filmkomedierne efterhaan-
den skrues i Vejret. Bevægelsen er — man
kan næsten sige selvfølgelig — udgaet fra
Frankrig, hvor der for nogle Aar siden dan-
nedes et Selskab, »société de films d'art«,
der bestod af Skuespillere og Forfattere, og
som satte sig det Maal, om muligt at fordrive
disse haabløst idiotiske komiske Billeder med
Mænd i Kufferter, der ramler ned ad Trap-
per osv. Selskabet udsendte en Række Films,

hvortil de mest frem-
ragende Skuespillere, le
Bargy, Lambert fils og
andre havde medvirket —
»Hertugen af Guises
Mord«, »Samvittigheds-
nag«, »Tosca«, »Judas-
kysset« — og det blev
et fuldstændigt Gennem-
brud, der har begyndt
at sætte Spor ogsaa her-
hjemme.

Vore nordiske Forfat-
tere har nu taget Sagen
op, og adskillige er alle-
rede frugtbare »Filmfor-
fattere«. Det er imidlertid
ikke ganske lige ud ad
Landevejen at digte en
Biografkomedie, ti mang-

foldige er de Hensyn, der er at tage:
at Handlingen skal være kort og knap
og rent umiddelbart indlysende er en Selv-
følge, men desuden er der mange andre
Skær der skal undgaas — fremfor alt Cen-
surens ofte ret ubegribelige Forskrifter;
og da en Film, for at svare Regning,
skal kunne sælges over hele Verden,
maa man passe paa f. Eks., at i Østrig
tillades det aldrig, at der bruges en Dobbelt-
seng paa Billederne, i England er det forbudt
at et ugift Par overhovedet opholder sig i et
Værelse, hvor der findes en Seng, i Tyskland
er alle Forbrydelser forbudt (selv Hertugen
af Guises Mord) — og saaledes videre; og ikke
mindst vanskeligt er det, at Publikum over-
alt foretrækker Detektivhistorier, medens Myn-
dighederne forbyder alle Lovovertrædelser paa
Filmen; Forfatterne er derfor nødt til at lade
Forbrydelserne være blot planlagte, hvilket
jo unægtelig tager noget af Spændingen
bort.

Men naar altsaa en Filmkomedie er bleven
antaget, er der selvfølgelig en lang Vej at
tilbagelægge inden den flimrer over det
hvide Lærred til Publikums Forlystelse. Naar
de, som oftest desværre altfor beskedne De-
korationer er tilvirkede, malede blot i sort

og hvidt, tilsiges Skuespillerne til at møde i Atelieret, hvor Filmene optages. De Optrædende er gennemgaaende unge Skuespillere fra de rigtige Teatre, der ved Biograf-optagelserne faar en vistnok udmærket Uddannelse i at gøre sig gældende paa Scenen ved faa, drastiske Midler, der oven i Købet kan studeres af dem selv bagefter, hvilket maa være saare lærerigt. Paa Indstuderingen kan der selvfølgelig ikke spildes megen Tid, og Instruktøren gaar derfor, med Manuskriptet i Haanden, Handlingen igennem med Personalet et Par Gange, medens han samtidig indprenter dem talende Gestus og faa, stærkt markerede Repliker, der improviseres. Naar alle er Herre over Stoffet, sættes

Filmen optages af Fotografen, der staar midt for med sit Apparat. Paa Siderne de Skuespillere, der ikke medvirker i Scenen.

scener, hvor de tilfældig forbigående nemt kommer til at danne en noget besværlig Staffage, og af og til endda griber højst uvelkommen ind i Handlingen, som da en ædeltænkende Tilskuer absolut vilde springe ud i Damhussøen for at frelse Hovedpersonen i en Druknescene. Men i Reglen gaar det dog uden større Vanskeligheder, idet Publikum godmodig holder sig tilbage, selv om dets Nysgerrighed selvfølgelig pirres mægtig ved pludselig at se en Række Drosker,

Biografskuespillere i Havnegade, der her forestiller New Yorks Kajer. Midt i Billedet en amerikansk Politibetjent.

Apparatet i Gang, og Filmen optages.

Besværligere er det, naar Handlingen skal foregaa i fri Luft, især naar den skal fremstille Gade-

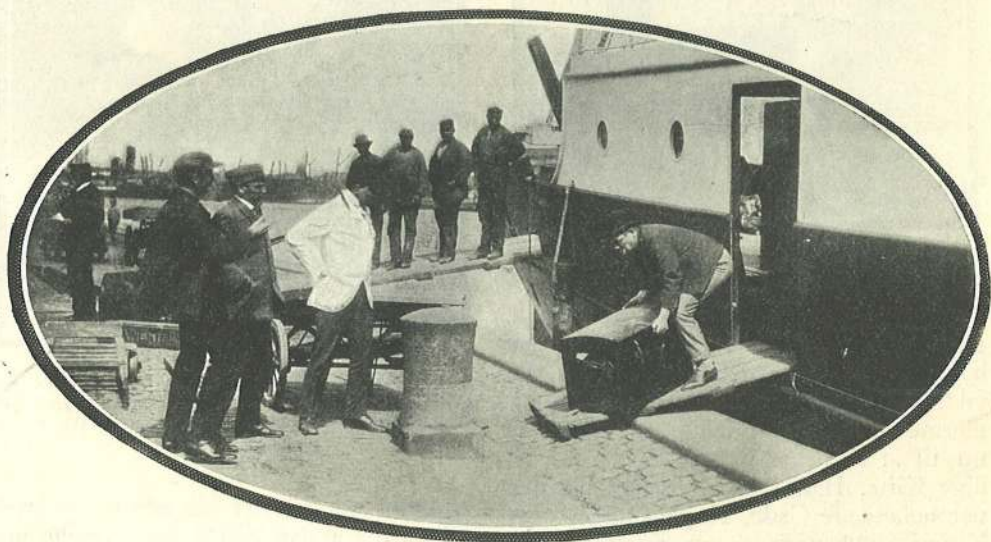

Sceneinstruktion paa Gaden. Tilvenstre Fotografen, tilhøjre Skuespilleren med sin Kuffert, i Midten Sceneinstruktøren ifærd med at dirigere.

omdannede til rullende Paaklædningsvær-
 ser, køre op og aflæse kostumerede Per-
 soner, der pludselig giver sig til at fore-
 tage de besynderligste Handlinger. Ogsaa til
 Gadescener er det selvfølgelig af største Be-
 tydning, at Handlingen gaar som den skal,
 og Instruktøren har derfor et brydsomt Ar-
 bejde med at prøve Scenerne midt i det Op-
 løb, der naturligvis straks samler sig, ligesom
 det ikke altid er let at holde Gadens Ung-
 dom fra at tage Plads umiddelbart foran Ap-
 paratet. Men at det i Reglen lykkes fremgaar

jo imidlertid af de talrige Billeder, vi har den
 Fornøjelse at se paa vore Biografteatre.

Hvorledes en saadan Biografkomedie ud-
 vikler sig fra Manuskriptets Puppertilstand til
 en Film, der flagrer ud over Alverden, vil
 maaske allerbedst fremgaa ved at aftrykke
 et Manuskript, der er skrevet af en herhjem-
 me meget velkendt yngre norsk Forfatter,
 og illustrere den med Udklip af den Film,
 der er bleven optaget efter den samt med
 Fotografier, der tillige viser Omgivelserne.
 Stykket hedder: En Emigrants Hændelser.

En Biografkuespiller i Virksomhed; Havnegade forestiller Hoboken.

EN EMIGRANTS HÆNDELSE

eller

DEN FORSVUNDNE PENGEPOSE

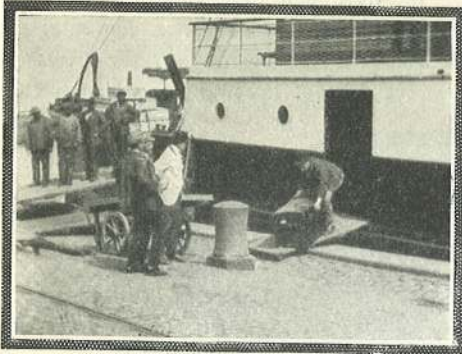
I. Afskeden fra Hjemmet.

Mads Øllemose
 skal emigrere. Han
 udstyres paa det bedste
 hjem fra. Mor pakker
 ind i en stor Trækuffert,
 der nærmest ligner en
 Kiste, alt nødvendigt:
 Bukser og Trøjer og

Uldstrømper og
 Skjorter. Far tæller
 hans Penge efter, og
 de puttes for en
 Sikkerheds Skyld i
 en ganske stor og
 solid Læderpose, der
 hænges ham om Hal-
 sen under Vesten,
 saa Posen hviler ved
 hans Bryst og er let
 at føle. Og nu gives

ham gode og vise Raad, og Mads sukker: jo han skal nok passe godt paa. Og Far snakker mest om Læderposen. Den maa han være omhyggelig med. Og Mads nikker og bedyrer, at det skal han. Saa omfavner Forældrene ham til Farvel og alle græder, hans smaa Sødskende ogsaa.

II. I New-York.

Mads Øllemose kommer til New-York. Dragere og Bybude vil hjælpe ham med hans store Kuffert-Kiste, men nej, det vil han ikke. Han betragter enhver, der nærmer sig, som Fjende, og giver sig nu til at slæbe af Gaarde med sin vældige Kiste. Han vækker Opsigt paa den tæt befærdede Gade. Nogle snubler over Kisten og bander og er rasende. Han prøver da at løfte Monstrumet op paa sin Skulder, men støder til en hel Del Mennesker, der tumler til Side og fraader af Raseri. En Politibetjent kommer og beordrer ham til at sætte Kisten paa en Vogn, for ej at gøre flere Ulykker.

Efter mange Viderværdigheder, hvorunder Drosken holder paa at vælte ved den store Kistes Tyngde — kører han endelig afsted.

III. Til Hotel.

Vognen standser med Mads og hans Kiste udenfor et mindre Hotel. Værten

Biografoptagelse i Havnegade. I Forgrunden de optrædende ved Indgangen til et Hotel; i Baggrunden Fotografen, der drejer Filmen paa Apparatet, og de tilfældige Tilskuere.

kommer ud og der bliver nu en svær Halløj for at faa Kisten ind. Imens undersøger Mads sin Læderpose, som han fornøjet finder er i Orden.

IV. Blandt Bondefangere.

Men nu har Mads Øllemose gjort det første Skridt, og han bliver dristigere. Han inviteres kort efter til et Bord i et Forlystelsesetablisement, hvor Alfonsen og Bondefangere med samt deres Damer sidder sammen og drikker og spiller Kort. Han faar sig et Glas og til de andres Morskab og Foragt prutter han smaalig med Kelneren, betaler ham forsigtig og knebent, uden Drikkepenge. Kellneren ser paa de andre og gør en frygtelig Grimase. Mads spiller nu ogsaa Kort med en Bondefanger. Han taber. Bondefangeren kræver sine Penge; men Mads vil ikke betale. Han griner og næg-

ter at punge ud. De andre skælder. Fy, for en luset Bondetamp! . . . Men Mads griner vedvarende. He, det kan De gerne sige. Det rager ham ikke. Men da nu en tager fat paa ham for at holde ham fast, og en anden vil gaa i hans Lommer og kanske tage Pengeposen og tvinge ham til at betale! Ho, hej, *da* kender de ikke Mads tilbunds. Han lader sig ikke myrde Pengene fra. Og han

Scene fra en Filmoptagelse, hvor et Slagsmaal skal finde Sted i den lille Dekoration, der staar i Fare for at væltes.

Synet af sin Pengepose med Pengene i. Han griber sig tryk og tilfreds paa Brystet, føler, blegner, staar stille, føler endnu engang, skriger, farer som en gal hen til Sengen, roder omkring, tager Dyner, Puder og Lagen, hiver det hele paa Gulvet, ransager sine Klæder, farer ud.

VI. *Politi.*

Han farer ned i Hotellets Café. Der sidder Værtten bag Disken og Gæsterne

rejser sig nu og tager i sin vældige Bondekraft den ene af disse Byfyre efter den anden og dunker dem sammen, og det saaledes, at de andre falder rundt om, Mænd og Kvinder, hulter til bulter. Men Mads trækker sindig sin Pengepose frem, forvisser sig om, at Pengene er der og gaar beroliget.

V. *Pengeposen borte.*

Mads vaagner næste Morgen i sin Seng og er meget veltilfreds. Han gaber, strækker sig, skræver ud paa Gulvet. Strækker sig igen. *Nu ser man tydelig, at Pengeposen hænger ham — ikke paa Brystet, men paa Ryggen, maaske ved en Bevægelse i Søvn er den gledet bag.*

Nok er det: da nu Mads har strakt sig og gabet og taget sine Bukser paa, vil han som sædvanlig glæde sig ved

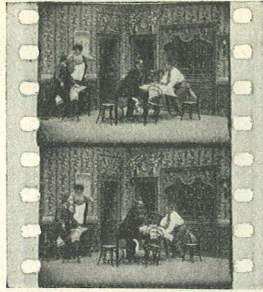
sidder hver paa sin Stol og spiser og drikker, og pludselig kommer Mads som en svær Bombe og raaber op og

gestikulerer. Man forstaar ham ikke, han farer ud paa Gaden, træffer en Politibetjent, tordner ham ind i Øret paa noget Sprog, som Betjenten vanskelig forstaar. Imidlertid følger han med.

VII. Pengeposen findes.

Nu er de oppe paa Mads Øllemoses Værelse. Se der forklarer han Politiet med Gestus, hvad der er hændt ham. De forstaar ham ikke rigtig, og tror han har en Skrue løs. Hele Tiden dingler Pengeposen ham paa Ryggen. Flere og flere kommer til.

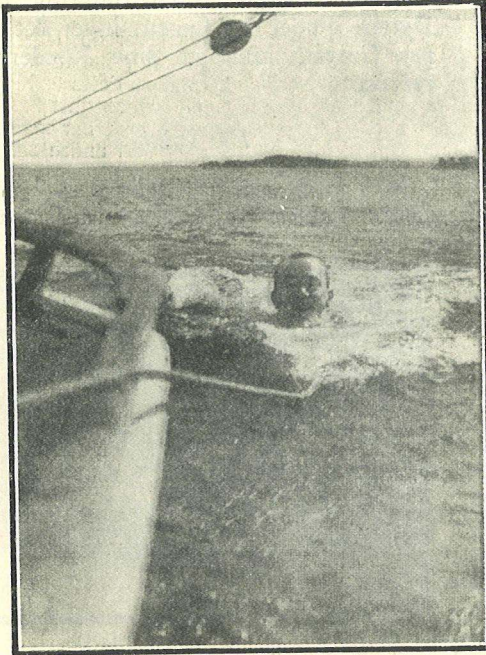

Udklip af en Film. 2 Billeder i den naturlige Størrelse, hvoraf der udkræves ca. 50 pr. Meter; fremvises hver i 0,06 Sekund.

Værten og Madammen. Mads og Værten kommer op at skændes. De bliver hidsigere og hidsigere. Til Slut er de i Totterne paa hinanden. Politiet prøver forgæves paa at skille dem; men Madammen, som vil komme sin Mand til Hjælp, tager pludselig den paa Ryggen dinglende Pengepose og haler af alle Kræfter i den, saa Mads er ved at kvæles. Han slipper omsider Taget i Værten og griber i denne slemme Strikke og staar pludselig med sin Pengepose i Haanden. Et bredt, lykosaligt Grin og Omfavnelse af Vært og Værtinde og Politi.

Saaledes bliver altsaa denne Literatur til; disse Oplysninger derom vil sikkert sætte mange Penne i Bevægelse — og forhaabent-

lig saaledes være medvirkende til Racens Forædling.

Badning i Line.

En Udvikling af muntert Badeliv er en af de smaa Op-gaver, som Maanedts-Magasinet har kæmpet for i sine Sommer-hæfter. Vi bringer her et Billede af en meget fornøjelig, men ikke helt nem Form for Bad-ning, som kan drives i Forbin-delse med Sejlsport. Man lader sig simpelthen bugser af en sejlene Baad, idet man hol-der fast i en udkastet Line; men det skal dog drives med en vis Forsigtighed, idet man risikerer at skære under Vandet, naar Baaden gaar med Fart.